

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Nr. 25 / SEPTEMBRIE 2013

25

Mereu parteneri – profesorul pentru învățământul preșcolar, consilierul și
medicul școlar în slujba educației pentru sănătate |
de CORA-IULIA APROZEANU, COZETA SILVIA MOLDOVEANU
Dezvoltare comunitară, un posibil opțional | de CRISTINA OLTEANU
Experiențe interactive e-learning. Cursul Evaluarea în școlile secolului XXI |
de GABRIELA GORGAN
Utilitatea săptămânii “Să știi mai multe, să fii mai bun!” |
de ROXANA CRACIUN
Dezvoltarea competențelor orale pe baza unor suporturi variate – un stagiu
necesar profesorilor de limba franceză |
de NICOLETA TECU, LIVIA GABRIELA ZEGHEANU
Proiectul European “YESdigital” |
de RUXANDRA-MAGDALENA MANEA
DigiSkills – o experiență Comenius unică | de VIOREL MUSCAS
Rolul evaluării în procesul de predare-învățare a Limbii române ca limbă
nematernă | de ADRIANA-MARIA FLOROE
O modalitate eficientă de abordare a educației prin derularea proiectelor
eTwinning realizate prin parteneriate internaționale |
de ROXANA CHIRTES
Proiectele eTwinning – un cadru atractiv de învățare | de ADRIANA COLDA
Proiectul eTwinning – poartă deschisă spre cunoaștere | de EMILIA BIDICA
Identitate și interculturalitate în schimburile pedagogice în Europa
(Comenius). Un curs care a început înainte de a începe și care a
continuat după ce s-a încheiat | de MARILENA PAVELESCU
”Cercetător în devenire”: metoda investigației științifice pentru predarea
științelor și matematicii în Europa | de DAN ȘOVAN

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Online: www.iteach.ro/experiencedidactice

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista "iTeach: Experiențe didactice" își propune să promoveze aspectele practice ale predării, învățării și evaluării școlare prin aducerea în prim plan a experiențelor concrete ale cadrelor didactice. Constituie un canal de comunicare și de informare în cadrul comunității cadrelor didactice înscrise pe platforma iTeach.

Descriere prin cuvinte cheie:

didactică aplicată, practică pedagogică, situații educative, experiențe didactice

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:

iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X

ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație**

www.tehne.ro

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54

București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

Olimpiu ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru Formarea Profesorilor)

Oana GHEORGHE (Institutul de Științe ale Educației)

Irina VASILESCU (Școala Nr. 195 București)

Simona VELEA (Institutul de Științe ale Educației)

Alexandra BUNICA (TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație)

Doru ȘTEFĂNESCU (Social IT)

Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru Pregătirea Personalului Didactic)

E-MAIL: echipa@iteach.ro

PAGINA REVISTEI:

www.iteach.ro/experiencedidactice

Mereu parteneri – profesorul pentru învățământul preșcolar, consilierul și medicul școlar în slujba educației pentru sănătate

De **Cora-Iulia Aprozeanu**

În rândul opiniei publice circulă ideea că viața de zi cu zi suferă deteriorări în diverse paliere ale ei, fie sociale, fie culturale, fie medicale. Pe bună dreptate, observăm printre noi distorsiuni care ne uimesc și care ne fac să ne întrebăm: Ce putem face ca să reparăm, să schimbăm traseul pe care se îndreaptă societatea noastră? Iar răspunsul transpare din conștiința noastră didactică: ai frâiele în mâinile tale. Poți începe cu formarea generației de mâine.

Pentru că una dintre problemele cele mai stringente cu care ne confruntăm din ce în ce mai mult sunt legate de sănătatea noastră și de stilul nostru de viață, am elaborat alături de o altă grădiniță din orașul nostru un proiect educațional pe care l-am implementat pe întreg parcursul anului școlar trecut. Motivăm alegerea acestei teme și din dorința de a aduce un plus de cunoștințe referitoare la educația pentru sănătate printr-o alimentație corectă, prin respectarea regulilor de igienă personală și de grup pentru a forma o conduită corectă și responsabilă față de sănătatea noastră și a celor din jur.

Observând în rândul copiilor de care ne ocupăm zi de zi nevoia unei educații pentru sănătate mai accentuate, am elaborat împreună cu o altă grădiniță din orașul Oltenița un parteneriat educațional, alături de care am adus parteneri din mediul medical. Un ajutor considerabil ne-a fost acordat de consilierul școlar. La întreprinderea eforturilor noastre a stat Proiectul COPII SĂNĂTOȘI, COPII VOIOȘI, ce s-a întins pe întreg parcursul anului școlar trecut. Cei care au avut cel mai mult de câștigat au fost copiii, beneficiarii direcți ai proiectului, dar și părinții lor, pentru care am gândit lectorate utile și atractive. La finalul proiectului, echipa de lucru a concluzionat că toate obiectivele au ajuns la publicul țintă, de aceea considerăm că parteneriatul nostru a fost un real succes.

Grupul țintă și beneficiarii acestui proiect au fost în primul rând copiii din cele două grădinițe și părinții lor. Partenerii noștri în implementarea proiectului au fost consilierul școlar și medicul școlar. Considerăm că aportul fiecăruia dintre ei a fost deosebit, iar echipa de lucru pe care am creat-o a adus reale beneficii strategiei noastre de educație în spiritul unui stil de viață sănătos.

Împreună cu toate cadrele didactice din ambele grădinițe și cu cei doi colaboratori ai noștri, a parcurs mai multe etape de lucru. Într-o primă etapă, premergătoare demarării proiectului (luna septembrie), consilierul școlar, medicul școlar și responsabilii Comisiei metodice, care sunt totodată și responsabilii acestui proiect, au avut două întâlniri de lucru, în care au pregătit materialele informaționale, au stabilit ce activități trebuie întreprinse în următoarele etape de lucru. Astfel, s-a concluzionat că trebuie realizate demersuri atât la

nivelul cadrelor didactice, pentru a fi informate cu privire la metodele de lucru cu copiii, cât și la nivelul părinților, principală verigă de educare a copilului.

În cea de-a doua întâlnire de lucru, cei trei specialiști au stabilit ce conținuturi trebuie transmise cadrelor didactice și părinților. S-au elaborat cursuri sub forma unor prezentări Power Point, care să fie prelucrate în cadrul unor workshopuri cu grupul țintă profesori și părinți. Așadar, într-o a doua etapă de lucru, au avut loc sesiuni de informare și ateliere de lucru (luna octombrie). Sesiunea pentru cadre didactice a fost condusă de președintele Comisiei Metodice și a avut ca obiective informarea cu privire la obiectivele proiectului, metode de lucru cu copii specifice educației pentru sănătate, activități pe care fiecare dintre cadrele didactice trebuie să le întreprindă de-a lungul proiectului.

Sesiunile de informare și atelierele de lucru au fost susținute pentru părinții fiecărei grupe de copii, de către consilierul școlar. Acestea au avut ca subiecte de discuții: conștientizarea necesității unui stil de viață sănătos, regulile unui stil de viață sănătos, alimentație sănătoasă (capcanele publicității, ce se ascunde în spatele etichetelor dulciurilor sau a iaurturilor cu fructe, de pildă), crearea unui program algoritmic pentru copil, cu ore de masă și somn bine stabilite, respectate zi de zi. În urma tuturor sesiunilor de lucru, consilierul școlar a creat o broșură cu bune practici parentale, pe de o parte, și cu aspecte care trebuie îmbunătățite pentru a crea copiilor bazele unui stil de viață sănătos, pe de altă parte.

Cea de-a treia etapă de lucru s-a întins pe parcursul a mai multor luni (noiembrie 2011 – iunie 2012) și au fost susținute de către cadrele didactice din grădiniță, în cadrul grupelor de copii conduse de fiecare, după cu urmează: 1. „Trusa micilor sanitari” — crearea colțului de educație sanitară în cele două grădinițe; întâlnire cu medicul pediatru sau asistenta medicală; realizarea de către copii a unor desene ce reprezintă elemente componente ale trusei sanitare; 2. Copii voinici cu dinți sănătoși” —

vizită la cabinetul stomatologic; a) Țară dinților sănătoși”-copiii întrebă, medicul răspunde!” ; 3. “Alimentația și sănătatea” — masă rotundă cu tema „Să ne hrănim corect!”; schimburi de experiență Grădinița cu Program Normal nr. 3 și Grădinița cu Program Prelungit nr. 2; Ce, cât, când și cum mâncăm? — întâlnire cu asistenta medicală; 4. „Curățenia — mama sănătății”; activități realizate în cele două grădinițe cu următoarele generice: „Învățăm să facem curățenie”, “Grădinița - castelul curățeniei”, „Singurel mă îngrijesc”, „Cinci minute de igienă”;

Scenete prezentate de preșcolari; Realizarea unor desene cu comportamente pozitive ale copiilor; Expoziții cu desenele realizate; 5. Plantele medicinale și sănătatea” — Colectare de plante medicinale pentru ceaiuri; Realizarea de ierburile cu plante medicinale; 6. Copilul și dreptul la sănătate — drumeții, excursii comune; convorbiri despre menținerea sănătății, alimentație, odihnă, recreere, sport; „Amenajăm și îngrijim curtea grădinițelor”;

Resursele materiale de care ne-am folosit au fost :

- materiale didactice din dotarea grădinițelor sau procurate de educatoare;

- materiale diverse aduse de părinți, copii;
- spații școlare, cabinete medicale și spații extrașcolare care pot fi amenajate și folosite pentru susținerea proiectului;
- material didactic: planșe, pliante, mulaje asigurate de specialiști;
- suport logistic asigurat de colaboratori, parteneri, laptop, videoproiector, flipchart

Resursele informaționale de care ne-am sprijinit sau pe care le-am elaborat în cadrul echipelor de lucru au fost: A. Documentele proiectului: - Programul Național de „Educație pentru sănătate” – Proiectul scris; - Parteneriatele încheiate cu partenerii proiectului; - Chestionare de evaluare de la participanți; - Produsele finite ale proiectului; B. Publicații și materiale tipărite: - Pliante și afișe pentru mediatizare; - Articole din presă; - Pliante, broșuri, cărți care au legătură cu subiectele abordate în proiect; - CD cu aspecte ale derulării proiectului; - Albume cu poze.

La finalul proiectului, o echipă de lucru alcătuită din reprezentante ale cadrelor didactice, reprezentanți ai părinților, consilierul și medicul școlar, am realizat un atelier de lucru, în care am discutat concluziile proiectului, am analizat modul de desfășurare, cu puncte tari și puncte slabe. Concluzia generală a fost că toate obiectivele au ajuns la publicul țintă, de aceea considerăm că parteneriatul nostru a fost un real succes.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/meru-parteneri-profesorul-consilierul-medical-scolar>)

Dezvoltare comunitară, un posibil opțional

De **Cristina Olteanu**

Predarea unui curs opțional de Dezvoltare comunitară este un proces de facilitare comunitară pentru copii, fie ei elevi de gimnaziu, într-un sat izolat, fie liceeni într-un mare oraș, deoarece dezvoltă capacitatea acestora de comunicare și obișnuința de a se întâlni și a discuta în mod constructiv despre viața propriei comunități, dar și un proces de facilitare a participării adulților la viața socială a comunității lor, prin intermediul copiilor.

În același timp, predarea acestui opțional în școli este și un proces de facilitare a participării adulților la viața socială a comunității lor, prin intermediul copiilor, deoarece poate dezvolta la adulți valori și atitudini, care îi fac să fie activi și să coopereze în activități de interes comun.

Prezența activă a copiilor în comunitate poate duce la:

- creșterea colaborării dintre cetățeni, printr-o viață comunitară mai activă;
- prin explorarea exemplelor pozitive, atât adulții, cât și copiii pot învăța din propria lor experiență;
- prezența copiilor și discuțiile reprezintă o punte de comunicare, de motivare, dar și de stărnire a energiilor adulților.

Obiective:

- Dezvoltarea capacităților de receptare /identificare și investigare a problemelor comunității locale;
- Implicarea elevilor în viața comunității prin participarea la activitățile acesteia;
- Însușirea de către elevi a unui set de valori civice ce stau la baza unui capital social dezvoltat.

Teme propuse:

- Comunitatea locală – cunoașterea vecinătății;
- Puterea publică și administrația locală ;
- Dezvoltarea locală /dezvoltarea comunitară;
- Interviu și abordarea pozitivă;
- Elemente de planificare strategică;
- Rezolvarea conflictelor.

Mod de lucru:

- Copiii merg în comunitate, discută cu adulții, pun întrebări;
- Copiii discută cu un număr suficient de mare de adulți, pentru ca dezbaterile ulterioare să devină o preocupare a comunității;
- Prezența repetată a copiilor în comunitate va duce la modelarea stării de spirit a comunității;
- Fiecare ieșire presupune o echipă de 2-3 copii, instruiți de profesor cu privire la tema abordată, întrebări ce și cum trebuie puse, cui, de ce, etc.;
- Pentru fiecare temă de dezbateri comunitare lansată trebuie să se aloce un timp suficient și în plus este nevoie și pentru copii să se întâlnească și să analizeze diverse situații;
- Profesorul trebuie să pregătească comunitatea, astfel încât adulții să fie pregătiți să discute cu copiii (acest lucru se poate realiza într-o ședință cu părinții sau printr-un anunț la biserică într-o comunitate rurală și printr-un anunț în presă într-o comunitate urbană, etc.).

Metode specifice:

- Întâlniri cu bătrânii /veteranii de război pentru cunoașterea istoricului comunității;
- Vizite în comunitate pentru realizarea unei hărți a comunității;
- Culegere despre comunitate și instituții locale;
- Alegerea Consiliului clasei de elevi prin vot electoral;
- Culegere de povești de succes din comunitate;
- Întreprinderea unor acțiuni care să reprezinte mesaje pozitive către comunitate;

- Observarea/analizarea unor ședințe publice (cu părinții);
- Realizarea unor interviuri în comunitate;
- Cercetarea evoluției unui conflict avut loc în comunitate, școală sau în clasă;
- Elaborarea strategiei de rezolvare a unui conflict (joc de rol).

“Pentru a realiza lucruri mari trebuie să și visăm, nu numai să facem; trebuie să și credem, nu numai să plănuiim.” (Anatole France)

Bibliografie: Constantin Anghel, Cristina Olteanu. *Școala și comunitatea, un opțional ce poate fi la îndemână oricui*. Ed. Teocora, 2013, ISBN 978-606-632-128-0.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/dezvoltare-comunitara-un-po-sibil-optional>)

Experiențe interactive e-learning. Cursul Evaluarea în școlile secolului XXI

De **Gabriela Gorgan**

Educația în secolul XXI presupune elaborarea unor evaluări bazate pe standarde și obiective în corelație cu competențele cheie ale secolului, cu stabilirea de strategii și metode de evaluare, cu elaborarea planurilor și instrumentelor de evaluare, astfel încât toate scopurile stabilite să fie îndeplinite, iar managementul evaluării să conțină strategii care să conducă la o notare corectă și veridică a produselor și reprezentațiilor elevilor. În acest sens, de un real folos, în vederea perfecționării profesorilor, sunt disponibile cursurile interactive e-learning disponibile pe platforma iTeach. Articolul constituie o reflecție pe marginea cursului “Evaluarea în școlile secolului XXI”.

Cursul “Evaluarea în școlile secolului XXI” răspunde nevoilor de predare și învățare în secolul XXI. Prezentarea interactivă, în sistem elearning autentic, ne ajută să vedem cum să planificăm, să elaborăm, să gestionăm evaluări centrate pe elevi și să stabilim strategii de evaluare utile atât pentru profesori cât, mai ales, pentru elevi.

Parcursul cursului oferă informații și instrumente necesare în vederea implementării noilor abordări ale evaluării cu care trebuie să se răspundă nevoilor elevilor secolului XXI. Un timp suplimentar se acorda, în cadrul cursului, aplicării conceptelor într-un plan de acțiune în vederea îmbunătățirii evaluării la clasă. Activitățile planului de acțiune includ crearea de evaluări, elaborarea unui plan de evaluare și planificarea implementării noilor abordări la clasă.

Studiile au arătat că practicile de evaluare specifice secolului XXI indică o îmbunătățire a învățării, îi ajută pe elevii cu rezultate mai slabe să se descurce mai bine și asigură împuternicirea elevilor oferindu-le mai mult control asupra propriilor învățări.

Practicile de evaluare formativă sunt continue pe tot parcursul activităților de la clasă și se aplică de profesori, precum și de elevi. Evaluarea formativă este folosită pentru a le oferi feedback elevilor și profesorilor, nu doar pentru notare.

Evaluarea sumativă este folosită la sfârșitul unei unități sau unui proiect. Poate consta într-un test sau o serie de întrebări, precum și o demonstrație care arată măsura în care este stăpânită o competență sau un proces.

Pentru a afla informații utile despre ce învață elevii, profesorii folosesc strategii de evaluare care vizează scopuri specifice. Aleg metode de evaluare corespunzătoare scopului și situației de la clasă și, în sfârșit, selectează și creează instrumente de evaluare care le vor oferi informațiile de care au nevoie despre ce învață elevii.

Scopurile evaluării sunt: măsurarea nevoilor elevilor, încurajarea colaborării și a autonomiei, monitorizarea progreselor, verificarea înțelegerii și a metacognitiei și demonstrarea înțelegerii. La sfârșitul unei unități de evaluare sau proiect, toate cele cinci scopuri ale evaluării trebuie să fie îndeplinite.

Metoda pe care o alege profesorul pentru evaluare depinde de scopul și tipurile de informații despre elevi pe care vrea să le colecteze. Astfel, ca metode de evaluare pot fi folosite activitățile de învățare (discuții, jurnale, produse), conferințele cu elevii, autoevaluarea și evaluarea între colegi sau portofoliile.

Instrumentele de evaluare sunt mijloacele prin care colectăm informații despre ce învață elevii și constau în liste de verificare, grile de evaluare criteriale, sugestii și cerințe și organizatori grafici.

Cheia unei evaluări eficiente în școlile secolului XXI este să existe un scop clar pentru fiecare activitate de evaluare, să păstrăm scopul în minte și să ne asigurăm că toate scopurile sunt vizate în cursul unei unități de evaluare, să folosim metode variate de evaluare care să ofere multe beneficii elevilor și profesorilor și să selectăm un instrument adecvat care să răspundă unor nevoi specifice.

Atunci când planificăm evaluarea pentru o unitate de învățare sau un proiect, factorii care trebuie să ne preocupe cuprind o evaluare a competențelor pentru secolul XXI și a obiectivelor unității, încorporarea evaluării pe tot parcursul ciclului de învățare, implicarea elevilor în procesele învățării, precum și o varietate de metode în scopuri diferite, fără să uităm că elementele centrale rămân standardele și obiectivele.

Un grafic de timp al evaluării îl ajută pe profesor să vizualizeze ce evaluări vor fi necesare și când vor fi cele mai benefice în ciclul învățării. Pornind de la brainstorming, profesorul va utiliza pe parcursul unității sau proiectului listele de evaluare, conferințele și grilele de evaluare, ca în final să evalueze printr-un eseu sau ghid de notare a prezentării. Astfel, se va observa că evaluarea este făcută de elevi, iar scopul este de a determina cunoștințele anterioare și informațiile din evaluare sunt folosite la stabilirea de obiective viitoare pentru învățare.

Provocări pentru evaluare în școlile secolului XXI

Comunicarea punctajelor detaliate obținute la grilele de evaluare, integrarea evaluării formative în instruire, folosirea datelor din evaluări formative și sumative pentru a da note și centrarea pe competențele secolului XXI — sunt toate strategii utile pentru a-i sprijini pe elevi și părinți în tranziția către evaluarea specifică școlilor sec.XXI. Astfel, unele dificultăți ar putea fi depășite dacă în cazul apariției lor venim cu soluții pertinente.

Dacă: Elevii și părinții se așteaptă la teste - Comunicați punctajele detaliate obținute la evaluare pentru produse și reprezentării pentru a explica cum se descurcă elevul. *Evaluarea necesită mai mult timp la ore* - Integrați evaluarea formativă în activitate la clasă — este o oportunitate potențială de a obține date specifice unei evaluări formative. *Notarea nu este exactă și obiectivă* - Folosiți date din evaluări formative și sumative pentru notare. Aceasta combinație cuprinde mai multe dovezi adunate în timp și este mai precisă. Evaluarea făcută de profesor, de colegi și de elevul însuși este mai obiectivă decât cea făcută doar de profesor. *Elevii nu se descurcă bine la testele standardizate* - Ajutați-i pe elevi să-și dezvolte abilități esențiale, ca rezolvare de probleme și gândirea critică; acestea pot fi folosite pentru a răspunde la întrebările standard la teste.

Înțelegerea beneficiilor evaluării continue și integrate facilitează gestionarea evaluării continue și datele ei, incorporarea metodelor și instrumentelor de evaluare pentru diferite scopuri, folosirea și elaborarea evaluărilor pentru competențele secolului XXI, precum și planificarea evaluării cu ajutorul unui plan de evaluare .

Bibliografie ISTRATE, O. et al. (2013) *Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale. Raport preliminar eTwinning RO12*. București, TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. *** Conținuturile cursului online: *Intel Teach Elements: Evaluarea în secolul XXI*. Disponibil pe www.iteach.ro.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/experiente-interactive-e-learning-evaluarea-in-scolile-secolului-xxi>)

Utilitatea săptămânii “Să știi mai multe, să fii mai bun!”

De **Roxana Craciun**

De ce să nu recunoaștem că mulți dintre elevii noștri (cu precădere cei ce locuiesc în mediul rural, dar și mulți din orașele României), nu dispun de mijloace pentru a putea viziona un spectacol de teatru sau operă, nu știu să se comporte într-o sală de cinema, fiindcă nu au văzut una decât la televizor, nu cunosc detalii despre cum funcționează o tipografie, o patiserie sau un atelier de croitorie...

Deși contestată de multe cadre didactice, inițiativa Ministerului Educației (cuprinsă în Legea Educației Naționale) de a pune la dispoziția dascălilor o săptămână în care să se realizeze activități educative, inedite și relaxante, mi se pare demnă de toată lauda.

Câți dintre elevii ce locuiesc la periferiile orașelor mari au trecut de granițele cartierului și au ajuns vreodată până în centrul acestora? Câți au călătorit cu trenul ori metroul? Pe câți dintre ei s-a gândit cineva să-i întrebe dacă vor să vadă cum funcționează instituțiile statului?

Ei, dragi colegi, acum este momentul! Săptămâna “Să știi mai multe, să fii mai bun” ne deschide calea spre a-i iniția pe elevii noștri în activități și acțiuni pe care ei sau părinții lor să le aleagă.

În elaborarea programului de activități pentru săptămâna aceasta trebuie să ținem seama de propunerile pertinente — și care pot fi puse în practică — ale părinților. Putem organiza o întâlnire cu psihologul școlar, întâlnire de la care copiii să plece cu o imagine mai clară referitoare la meseriile pe care ar putea să le urmeze.

De asemenea, putem opta pentru o ieșire la o fermă din apropierea orașului, cu scopul de a observa animalele, fiindcă mulți elevi, spre rușinea lor, nu știu care sunt deosebirile dintre o oaie și o capră. Așa văd și ei cât de mult se poate munci fizic într-o astfel de fermă, dar și câte avantaje ai în urma eforturilor depuse.

Nu sunt de lepădat nici întâlnirile cu polițiști, în urma cărora elevii pot obține informații despre cum să se poată apăra de eventualii infractori ori despre urmările actelor de violență ce deteriorează imaginea școlii românești în ultima perioadă.

Mi se par interesante și cu urmări pozitive și acțiunile de tip voluntariat (practică foarte des întâlnită în țările civilizate), în care copiii colectează deșeuri, plantează flori sau arbori, merg prin azilele de bătrâni sau prin centrele de plasament cu spectacole și cu scenete, care pot aduce bucurie și mângâiere celor cărora soarta nu le-a surâs.

Oricare ar fi alegerile cadrelor didactice, activitățile propuse ar trebui să producă o schimbare în comportamentul ori gândirea copilului, să-i deschidă noi orizonturi și perspective de abordare a lumii.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/utilitatea-saptamanii-sa-stii-mai-multe-sa-fii-mai-bun>)

Dezvoltarea competențelor orale pe baza unor suporturi variate – un stagiu necesar profesorilor de limba franceză

De **Oana Aurelia Erimescu**

Nu de puține ori, profesorii de limbi străine sunt puși în dificultate încercând să-i facă pe elevii lor să-și exprime oral ideile și opiniile. Strategiile pe care le folosesc se dovedesc ineficiente, mai ales când e vorba de limba franceză, pe care elevii o aud și o vorbesc poate doar în cadrul orelor de la școală. Mă număr și eu printre acei profesori de limba franceză care simt nevoia să își reîmprospăteze bagajul de metode și mijloace care să îi ajute în a "dezlega" limba elevilor.

Articolul prezintă participarea la o formare națională organizată la Târgu-Mureș pentru profesorii de limba franceză din centrul țării de către CREFECO (Centrul Regional francofon pentru Europa centrală și orientală al Organizației Internaționale a Francofoniei) în colaborare cu Ministerul Educației Naționale prin Inspectoratul județului Mureș. A fost o experiență plăcută și utilă prin activitățile practice realizate și care a oferit participanților prilejul de a-și însuși o serie de strategii menite să dinamizeze orele de limba franceză și să atragă elevii spre această limbă străină.

Sesiunea a avut loc între 3 și 7 iunie 2013 la Târgu-Mureș, avându-i drept formatori pe Pierre-Yves Roux, de la Centrul internațional de studii pedagogice (CIEP) din Sèvres, asistat de Constantin Giosu, inspector de limbi străine în județul Botoșani. Aceștia ne-au propus un stagiu de formare foarte animat și mai ales foarte practic, cu accent pe activități concrete abordabile la clasă în mod direct sau adaptabile în funcție de obiectivele urmărite, nivelul clasei și eterogenitatea ei. Au fost vizate cele două mari competențe orale: receptarea și exprimarea, cu observația că prima o precedă obligatoriu pe cea de-a doua, urmând o progresie treptată a învățării și respectând mereu zona proximală a dezvoltării (urmărirea achiziționării nivelului imediat următor, fără salturi prea mari în învățare). Am abordat astfel probleme precum ascultarea activă (care dă elevilor satisfacția înțelegerii globale a unui document oral), fonetica (unde am insistat pe dificultățile elevilor români și pe necesitatea de a remedia greșelile grave), abordarea poeziei (ca variantă mai puțin utilizată a receptării orale), activitățile de exprimare orală (care trebuie să urmeze și ele o progresie de la cele "închise", până la improvizarea orală, ca și competență finală într-o limbă străină).

Împreună cu ceilalți 30 de stagiaari, am format grupe de lucru pentru punerea în practică a problemelor abordate. Am luat de multe ori locul elevilor, pentru a înțelege mai bine și a reține principiile de urmat în cadrul activităților la clasă. Ceea ce am reținut în mod special a fost necesitatea de a introduce activități în care toți elevii să vorbească. Ușor de spus, dar cum am putea face acest lucru când grupele de elevi depășesc uneori și numărul 30? Răspunsul ar fi activitățile pe grupe de lucru (doi sau chiar mai mulți elevi) în interiorul cărora există deopotrivă exprimare și receptare. Cu riscul ca uneori elevii să folosească și limba maternă, orele de franceză câștigă totuși în dinamism și eficacitate. Căci, în final, ne dorim ca elevii să vină cu plăcere la orele noastre unde fiecare primește o sarcină, chiar dacă ea nu este îndeplinită perfect. Fiecare elev se simte astfel valorizat.

O altă problemă abordată a fost evaluarea competenței orale la ora de limbi străine, insistând asupra evaluării formative. Doar profesorul poate să-și dea seama dacă obiectivul său pedagogic a fost atins sau nu și, în funcție de acest lucru, va putea trata în mod diferențiat erorile pe care le va remedia apoi. S-a subliniat faptul că, în cazul oralului, un barem de corectare ar trebui să fie mai global pentru a fi funcțional cu adevărat. Câteva criterii bine definite de către profesor în cadrul baremului sunt mai ușor de urmărit în atingerea obiectivului.

În final, pot spune că acest stagiu mi-a oferit soluții pentru a-mi dinamiza orele la clasă. Anumite activități realizate pot fi aplicate direct la clasă, altele adaptate în funcție de nivelul elevilor raportat la CECR. Am învățat să utilizez suporturi vizuale pentru a-i face pe elevi să vorbească, să nu-i întrerup în timp ce se exprimă oral, să utilizez mai bine timpul orei, lăsându-le mai mult timp să comunice, să multiplic rețelele de comunicare (prin lucrul pe grupe). Am ajuns la concluzia că, pentru a-i atrage, trebuie să introduc mai des activități cu caracter ludic care îi ajută să rețină mai bine și mai repede probleme lingvistice uneori destul de dificile.

Noi, stagiaarii participanți, profesori provenind din zona centrală a țării, ne-am împărtășit experiențele de la clasă, propunând variantele noastre de activități. Formatorul a fost mereu deschis la întrebări și ne-a oferit sfaturi concrete la problemele ivite pe parcurs sau chiar materiale proprii pentru utilizare la ore (Alain Pachod, Pierre-Yves Roux, *80 fiches pour la production orale*).

Aș putea spune în încheiere că am devenit mai atentă la nevoile, interesele și dorințele elevilor mei.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/dezvoltarea-competentelor-orale-pe-baza-unor-suporturi-variate>)

Proiectul European "YESdigital"

De **Nicoleta Tecu**

În secolul 21, educația cere noi metode și mijloace educaționale capabile să răspundă nevoilor celor care învață. Proiectul "YESdigital", finanțat de către Comisia Europeană prin programul LLP, subprogramul Leonardo da Vinci, își propune crearea unui Învățământ Profesional și Tehnic (VET) mai atractiv pentru elevi și pentru profesori, la nivel european, prin conexiunea educației profesionale cu tehnologii și metodologii interactive, vizuale și colaborative. Proiectul European "Yourvid YESdigital" (numărul de identificare: 2012-1ES1-LEO05-49498) face parte din proiectele aprobate de Comisia Europeană prin intermediul Agenției Naționale de Programe Comunitare din Spania (Spanish National Agency -OAPPE). Coordonatorul proiectului este o instituție din Spania: CECE - Confederación Española de Centros de Enseñanza. Colegiul Tehnic "Matei Basarab" din Caracal este partener în cadrul proiectului.

Grupul țintă al proiectului îl reprezintă profesorii care predau discipline tehnice și elevii din liceele tehnologice; de asemenea, proiectul se adresează organizațiilor care au legătură cu formarea profesională, precum și agenților economici.

Obiectivul concret al proiectului este de a îmbunătăți competențele digitale ale profesorilor și elevilor VET din cele 5 țări partenere: Spania, Italia, Grecia, Turcia și România. În mod concret, profesorii implicați vor experimenta crearea și utilizarea clipurilor video în activitatea de instruire, utilizarea rețelelor sociale pentru scopuri educaționale, utilizarea platformelor e-Learning în activitatea didactică, precum și utilizarea metodologiei PBL (Problem Based Learning) ca modalitate de lucru cu elevii. Totodată, proiectul "YESdigital" are printre obiectivele sale "creșterea înțelegerii și cunoștințelor despre noua Economie Verde" în rândul profesorilor și elevilor.

Fiind un proiect de Transfer de Inovație, Yourvid YESdigital își propune transferarea inovației dezvoltate în proiectul Multilateral Comenius "Yourvid Save Energy" în cadrul căruia s-au dezvoltat o Metodologie PBL (Problem Based Learning - Problema de bază a învățării), Ghidul pentru utilizarea mediilor online în educație, Cursuri online pe platforme e-Learning, Resurse video pentru motivarea elevilor din Învățământul secundar European folosind TIC (Tehnologia Informației și Comunicațiilor) în domeniul Energiei. Site-ul proiectului de la care se face transferul de inovație este:
<http://www.yesenergy.eu/documentsandvideolibrary.html>

În aceste momente de criză și cu o rată scăzută a ocupării tinerilor la nivel European, este necesară creșterea importanței educației VET, lucru pe care acest proiect își propune să-l realizeze prin conexiunea educației profesionale cu tehnologii și metodologii interactive, vizuale și colaborative. Transferul ENERGY EDU-VIDEO către VET EDU-VIDEO, propus în acest proiect, nu va contribui doar la creșterea calității educației profesionale, ci de asemenea, va face subiectele educației profesionale mai atractive și mai accesibile pentru elevi și profesori.

Prin activitățile de diseminare prevăzute în strategia de promovare a proiectului și a rezultatelor acestuia se estimează un impact larg în rândul populației VET în Europa și nu numai. Proiectul își propune formarea a 100 de profesori în total, impactul fiind la peste 2000 de elevi VET.

Începând cu luna octombrie 2013, echipa de proiect din România va organiza la sediul Colegiului Tehnic "Matei Basarab" din Caracal două ateliere de lucru cu temele: "Crearea și utilizarea clipurilor video în activitatea didactică" și "Metodologia PBL o oportunitate pentru elevi și profesori de a colabora eficient".

Proiectul YESdigital pornește de la "Strategia Europa 2020", care își propune o viziune pentru economia socială de piață a Europei în următorul deceniu și se bazează pe trei domenii prioritare, care se întrepătrund și se stimulează reciproc: creșterea economică inteligentă, dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare; creșterea economică durabilă, promovarea unei economii competitive, cu emisii scăzute de carbon și o utilizare eficientă a resurselor; precum și creșterea economică inclusivă, promovarea unei economii cu un grad ridicat de ocupare a forței de muncă, care să genereze coeziune socială și teritorială".

Link-uri utile: a) Site-ul proiectului: www.youyesdigital.eu b) Pagina grupului proiectului: facebook.com/groups/VET.GreenEconomy/ b) Informații suplimentare despre proiect: slideshare.net/tecunicoleta/yes-digital-project, youtu.be/plttfdyTnWc, youtu.be/VHfSeCPdv6Q, youtu.be/8PfdlrYDWvk

Invităm, pe această cale, toți profesorii și elevii interesați, să rămână alături de noi și să contribuie cu comentarii și/sau materiale informative despre noua "Economie Verde" — singura economie capabilă să diminueze crizele economice și să protejeze planeta. Orice persoană interesată poate solicita calitatea de membru al grupului proiectului accesibil la adresa: <https://www.facebook.com/groups/VET.GreenEconomy/>

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/proiectul-european-yesdigital>)

DigiSkills – o experiență Comenius unică

De **Viorel Muscas**

În calitate de profesor de informatică la Liceul Teoretic “Aurel Lazăr” din Oradea, am avut deosebită plăcere de a trăi o experiență unică, prin participarea la stagiul de formare Comenius intitulat: „DigiSkills: Enhancement of digital competence skills”, organizat de “Ellinogermaniki Agogi” din Pallini și desfășurat în Heraklion (Grecia) în perioada 30 iunie — 5 iulie 2013. Am avut astfel ocazia de a mă întoarce de cealaltă parte a catedrei, vacanța de vară devenind pentru mine și o perioadă de dezvoltare profesională, de acumulare a unor noi cunoștințe și experiențe deosebite. Și toate acestea la mai mult de 1700 km de orașul natal, pe o frumoasă insulă mediteraneană încărcată de istorie.

Am ales acest curs fiindcă a abordat teme mai ample precum competențele digitale, cultura digitală și folosirea resurselor digitale în educație cu accent pe utilizarea jocurilor și pe promovarea creativității. Înainte de începerea școlii de vară, am fost invitat printr-un e-mail să încep pregătirea pentru acest curs interactiv, propunând o idee inițială proprie. Această idee putea însemna o viziune, o dorință sau chiar un exemplu de practică existentă.

Pe parcursul stagiului, am dezvoltat această idee inițială pe baza noilor experiențe avute la diferitele ateliere de lucru. Fiecare workshop a permis participanților să acorde o atenție deosebită aspectelor specifice ideilor lor. În acest fel, ideile inițiale s-au dezvoltat zi de zi, devenind “scenarii educaționale” complete la sfârșitul cursului. În ultima zi de curs, fiecare participant și-a prezentat scenariul final celorlalți participanți. Întregul proces, precum și interacțiunile dintre participanți, au fost sprijinite de un spațiu online comun: portalul Open Discovery Space (www.opendiscoveryspace.eu).

În acest spațiu virtual né-am încărcat ideile și tot aici am primit detaliile privind fiecare atelier de lucru. De asemenea, într-o altă zonă online dedicată, am fost informați cu privire la excursiile incluse în programul școlii de vară. Mai mult, fiecare dintre noi am primit câte un spațiu personal (“blog”), pentru a né împărtăși gândurile și sentimentele cu restul comunității.

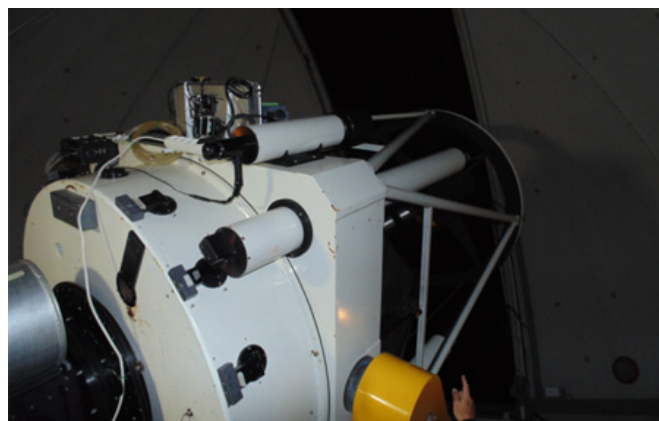
Concret, s-au desfășurat zilnic ateliere de lucru, cursul fiind structurat în diverse workshop-uri presărate cu cafelele filozofice sau vizite de studiu. Activitățile s-au desfășurat pe grupe, folosindu-se mijloacele IT și au abordat o tematică variată:

1. *Profesorii ca designeri* – creatori de scenarii educaționale – în care né-am prezentat ideile inițiale de scenarii pentru a le folosi ulterior ca unelte ale învățării inovative; 2. *Introducere în proiectarea jocurilor educaționale* – în care s-au trecut în revistă o multitudine de categorii de jocuri ce pot fi folosite cu succes în educație (de strategie, de povestire, de tip Sims, de tip cacealma, de tip puzzle); 3. *Educabili creativi, profesori creativi* – un workshop cu adevărat interactiv în care am discutat despre creativitate, despre modul în care anumite jocuri de calculator pot fi încorporate în procesul de predare și de învățare pentru a stimula creativitatea elevilor și despre concepte precum “gândirea probabilistică” și “creativitatea înțeleaptă și

umanizatoare”; 4. *Reflecții asupra proiectării jocurilor educaționale* – axată pe considerentele practice ale integrării jocurilor în procesul educațional al elevilor cu și fără dizabilități. Tot aici s-a discutat și despre jocurile urbane, jocurile bazate pe locație, precum și despre platforma ARIS – ce permite dezvoltarea facilă a jocurilor pe dispozitive mobile; 5. *Tehnici de raționament emoțional creativ* – bazate pe gândire laterală și pe utilizarea unor unelte practice care stimulează creativitatea; 6. *Utilizarea uneltelor IT&C* pentru a stimula gândirea creativă în contexte de învățare – unde am folosit cu succes programul Computational Tools Palette; 7. *Sintetizarea experiențelor, finalizarea scenariilor* – folosind experiența acumulată din diversele workshop-uri anterioare, am îmbogățit ideile inițiale de scenariu pentru a obține scenariul final; 8. *Revizuirea conceptului de creativitate* – discuții finale asupra conceptelor-cheie referitoare la creativitate; iar la *Cafeneaua filozofică* am discutat despre rolul emoțiilor în educație.

Nu pot să nu amintesc faptul că am vizitat Anogia – un cunoscut sat tradițional cretan ce a jucat un rol important în istoria Cretei – ce oferă turiștilor o experiență bogată despre cultura locului, mai ales prin tradițiile culinare și muzicale. De asemenea, am aruncat o privire către stele la Observatorul din Skinakas, situat la o altitudine de 1750 m. Specialiștii de aici né-au explicat funcționarea telescopului controlat de calculator, subliniindu-se încă odată conexiunea dintre tehnologie și univers. Am aflat și că, pe lângă cercetarea științifică, aici se desfășoară și activități de inițiere a elevilor în știința astronomiei.

Am avut șansa extraordinară de a beneficia și de o excursie organizată în Knossos – considerat ca cel mai vechi oraș european și totodată cel mai mare sit arheologic din Epoca Bronzului situat în Creta. Am vizitat palatul din Knossos – centrul politic și cultural al civilizației minoice, unde un ghid foarte bine pregătit né-a relatat despre legendele locului: labirintul Minotaurului, firul Ariadnei, zborul lui Icar. Lecția de istorie

a continuat cu vizita la Muzeul Arheologic din Heraklion, unul dintre cele mai importante muzee din Europa. Acesta găzduiește artefacte din toate perioadele istorice cretane și am putut regăsi aici exemplare unice de artă minoică.

În această ambianță care îndeamnă imaginația să zburde în trecut, am explorat diverse metode de a îmbogăți experiențele de învățare, formale sau informale, prin abordări ludice și creative, luând în considerare oportunitățile oferite de IT în redarea conținuturilor culturale.

Un lucru inedit pe care l-am aflat din discuțiile avute cu colegii mei de curs, a fost faptul că o școală din Austria, implicată în proiectul Open Discovery Science, folosește la clasă câte un iPad pentru fiecare elev pentru diverse activități educative.

Mi-a plăcut în mod deosebit workshop-ul în care am folosit în mod creativ programul *Computational Tools Palette*, ce a permis generarea de cuvinte aleatoare, corelate cu un termen dat sau căutări de imagini bazate pe un cuvânt și chiar o sumarizare de link-uri obținute după un termen de căutare de la mai multe motoare de căutare online. Dar cel mai mult m-a impresionat atelierul referitor la realizarea jocurilor educaționale bazate pe locație, pe care l-am continuat într-un mod practic, prin participarea activă la jocurile interactive dezvoltate, folosind tablete și smartphone-uri în cadrul vizitei din Knossos.

Pot spune că m-am întors acasă nu doar cu un bagaj mărit de cunoștințe de specialitate, dar și cu amintiri unice despre un tărâm mitologic. Am legat prietenii cu colegii mei participanți din Cipru, Croația, Grecia, Portugalia, Serbia, Slovenia, Estonia, Finlanda, Austria, Suedia, Turcia, prilej ce mi-a oferit posibilitatea de a-mi actualiza cunoștințele referitoare la alte țări, culturi, sisteme educaționale și de ce nu, de a dezvolta noi parteneriate internaționale pe viitor.

Intenționez ca lecțiile ce le voi realiza pe viitor la clasă să fie bazate pe un scenariu educațional care va permite elevilor să atingă la obiectivele educaționale propuse pe o cale proprie, folosindu-și creativitatea și nu unidirecțional, după un set de instrucțiuni prestabilit.

Participarea mea la acest stagiul european a fost posibilă în urma obținerii unui grant Comenius oferit de U.E. prin intermediul Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale, în cadrul Programului de Învățare pe Parcursul Întregii Vieți – Mobilități individuale de formare continuă (www.anpcdefp.ro). *Această comunicare*

reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/digiskills-o-experienta-comenius-unica>)

Rolul evaluării în procesul de predare-învățare a Limbii române ca limbă nematernă

De **Adriana-Maria Floroae**

Evaluarea are rolul de a măsura și aprecia eficiența procesului didactic în funcție de obiective. Măsurarea presupune determinarea cu mai mare precizie a rezultatelor școlare prin teste, în timp ce aprecierea implică o judecată de valoare, urmată de o anumită decizie a profesorului. Pentru a crește eficiența procesului de predare-învățare, trebuie ca evaluarea să fie integrată cât mai bine în desfășurarea activității didactice

A evalua rezultatele școlare înseamnă a determina măsura în care obiectivele programului de instruire au fost atinse, precum și eficiența metodelor de predare-învățare folosite.

Evaluarea inițială a elevilor care învață limba română ca limbă nematernă este foarte importantă pentru ca profesorul să stabilească cunoștințele pe care le posedă elevii la început. De aceste cunoștințe depind și performanțele viitoare ale elevilor. Programul de instruire va trebui alcătuit pe baza acestei evaluări. Evaluarea continuă se desfășoară permanent. Astfel profesorul poate să ia unele măsuri de ameliorare, să prevină insuccesele școlare, să perfecționeze metodele de predare-învățare. Elevii primesc informații referitoare la eficiența metodelor de învățare folosite precum și la descoperirea capacităților de care dispun.

În realizarea evaluării, trebuie să se stabilească atât nivelul minimal, de bază al achizițiilor cât și nivelul superior al realizării obiectivelor. Motivele care determină asigurarea unui nivel minimal al performanțelor elevilor sunt diverse. În primul rând este dificultatea activității didactice cu clase neomogene, care distrage atenția profesorului de la elevii cu ritm lent în asimilare, spre elevii dorați, fapt ce determină la primii acumularea unor serioase lacune și atitudine negativă față de învățare, chiar abandon școlar. Un alt motiv ar fi faptul că se lucrează cu manuale alternative, care determină o diversificare a mijloacelor și strategiilor de predare-învățare și evaluare.

Aplicarea acestui instrument, care dirijează atenția spre nivelul de bază, nu înseamnă o raportare exclusivă a tuturor copiilor la acest nivel. Profesorul are îndatorirea de a asigura realizarea

nivelului minim de către toți copiii, pe de o parte, dar are obligația de a crea condiții ca fiecare elev să progreseze, în funcție de posibilitățile și de disponibilitățile sale.

Astfel, se creează premisele unei evaluări obiective, pentru urmărirea atât a progresului școlar, cât și pentru colectarea unor informații despre validarea unor instrumente de evaluare. Nu în ultimul rând, o evaluare reală a achizițiilor copiilor determină și reglarea demersului didactic, aplicat în diferite etape, la diferite capitole, cu efective diferite și individualizate de elevi.

Evaluarea trebuie concepută atât ca un control, ca mijloc de măsurare obiectivă, cât și ca o cale de perfecționare. În realizarea unei evaluări, soluția cea mai potrivită este îmbinarea metodelor de evaluare. Metoda de evaluare prin probă orală favorizează dezvoltarea capacității de exprimare a elevilor, feed-back-ul este mai rapid, profesorul poate veni în sprijinul elevilor cerându-le precizări și punând întrebări suplimentare. Astfel pot fi corectate imediat confuziile și greșelile făcute.

Metoda de evaluare prin probă scrisă are o valoare multiplă. Într-un timp scurt se verifică randamentul unui colectiv de elevi, oglindind pregătirea acestora prin obligativitatea de a-și etala independent cunoștințele fără intervenția profesorului. Proba scrisă avantajează pe elevii care se exprimă mai greu pe cale orală. Rezultatele obținute se pot raporta la un criteriu unic de validare. Anonimatul lucrării diminuează subiectivitatea profesorului.

Evaluarea cu ajutorul calculatorului oferă atât profesorilor, cât și elevilor, o mare diversitate de modalități în evaluare. Astfel, este eliminată orice formă de subiectivism și se diminuează emoțiile care-i însoțesc pe cei mai mulți dintre elevi. Aceștia se pot evalua pe parcursul muncii independente pe care o depun zilnic.

La fiecare evaluare trebuie prezentată și argumentarea care are rolul de a facilita înțelegerea, la nivelul subiectului evaluat, a motivelor care au stat la baza acordării unei anumite note sau calificativ.

Atunci când se evaluează cunoștințele gramaticale, trebuie să se verifice mai ales abilitatea elevilor de a folosi limba la modul funcțional.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/evaluarea-in-predarea-limbii-romane-ca-limba-nematerna>)

O modalitate eficientă de abordare a educației prin derularea proiectelor eTwinning realizate prin parteneriate internaționale

De **Roxana Chirtes**

În cadrul acestui articol, am încercat să prezint o nouă abordare a educației prin derularea proiectelor educaționale de colaborare în parteneriat internațional. Platforma eTwinning nu oferă doar o satisfacție profesională și personală, ci oferă o schimbare reală în cadrul dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, întărește sentimentul de apartenență la o comunitate profesională (europeană) a cadrelor didactice și creșter motivația elevilor pentru cunoaștere și învățare. Etwinning oferă posibilitatea cunoașterii și a comparării altor sisteme de învățământ și transpunerea curriculumului formal în activități educaționale interesante.

“Școlile să fie nimic altceva, decât ateliere pline de activitate. Numai astfel vor putea să probeze toți, în propria lor practică, adevărul că: învățând pe alții ne învățăm pe noi înșine.” Jan Amos Comenius

Parteneriatul educațional tinde să devină un concept central pentru abordarea de tip curricular flexibilă și deschisă a problemelor educative. În abordarea curriculară a educației se identifică nevoia cunoașterii, respectării și valorizării diversității. Este vorba de o diversitate care presupune unicitatea fiecărei ființe umane și multiculturalitatea. Amprenta culturală este importantă pentru că determină bogăția diversității la nivelul grupului social.

Parteneriatul educațional se desfășoară împreună cu actul educațional propriu-zis. El se referă la cerința ca proiectarea, decizia, acțiunea și colaborarea dintre agenți educaționali. Parteneriatul educațional urmărește transformarea reală a elevilor în actori principali ai demersului educațional, urmărindu-se atingerea unor obiective de natură formală, informală, socio-comportamentală.

Platforma europeană eTwinning www.etwinning.net oferă posibilitatea cadrelor didactice de a crea parteneriate de colaborare interșcolară între elevi. Pe această platformă, cadrele didactice pot implementa proiecte educaționale în parteneriat cu colegi din țări europene, proiecte care vizează obiective de formare și de dezvoltare a competențelor elevilor în diverse domenii. Prin intermediul platformei, eTwinners au acces la o rețea europeană și oportunități pentru dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/schimburi de experiență. Elevii și cadrele didactice au acces la un cadru activ de învățare, la instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul didactic.

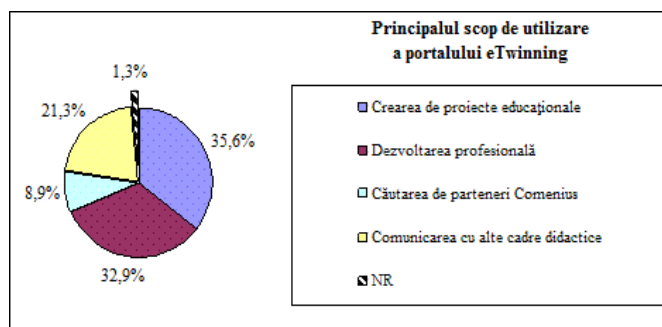
Platforma etwinning.net oferă: instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul de învățare; cunoașterea țărilor participante; posibilitatea implicării în activități curriculare comune; participarea profesorilor la o rețea

europeană și oportunități pentru dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/schimburi de experiență; un cadru atractiv de învățare pentru elevi și pentru profesori; recunoașterea oficială și o mai mare vizibilitate a activității participanților la nivel național și european; premii anuale și certificate naționale și europene de calitate pentru cele mai bune proiecte.

Conform Raportului preliminar eTwinning 2012, realizat de TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație [1], în ceea ce privește rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale, s-a realizat următoarea statistică:

	România	Total
Școli înscrise	4.717	93.962
Cadre didactice înscrise	10.304	167.765
Proiecte în derulare	1.280	5.476
Proiecte finalizate	3.309	> 12.000

Principalul scop al utilizării portalului eTwinning rămâne totuși interesul pentru a crea proiecte educaționale realizate prin parteneriate internaționale.

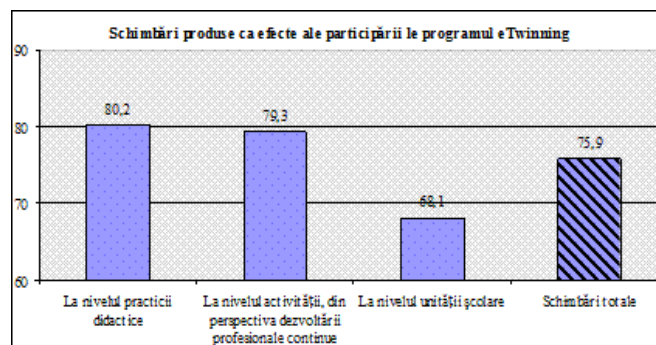

Proiectele de tip eTwinning sunt realizate între două sau mai multe școli, pe discipline de studiu sau transdisciplinare. Participarea la proiectele eTwinning a elevilor noștri duce la dezvoltarea aptitudinilor și competențelor lingvistice, a competențelor digitale, competențe interpersonale, civice, interculturale și sociale.

Beneficiile derulării parteneriatelor internaționale prin proiecte eTwinning sunt multiple. Acestea completează și întregesc strategiile naționale privind asigurarea calității educației; oferă o modalitate eficientă de abordare a educației în secolul XXI; permit creșterea calității activităților de învățare desfășurate cu elevii; cresc motivația elevilor pentru învățare/cunoaștere; permit cunoașterea altor sisteme de învățământ și sporesc formarea competențelor de comunicare într-o limbă străină.

În urma participării la programul eTwinning, se produc schimbări la nivelul activității didactice, din perspectiva dezvoltării profesionale continue și la nivelul școlii. Efectele participării la programul eTwinning au fost studiate de TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație (Centrul Național de Suport eTwinning) în Raport preliminar eTwinning RO12. S-a constatat că schimbările la nivelul activității didactice, din perspectiva dezvoltării profesionale continue sunt de 79,3% în mediul rural și de 80,4% în mediul urban, total 80,2%. În ceea ce privește schimbările care s-au produs la nivelul unității școlare

sunt de 67,4% în mediul rural și de 68,3% în mediul urban, total 68,1%.

Proiectele eTwinning realizate prin parteneriate internaționale oferă o perspectivă mai bună în ce privește responsabilitățile și contribuția didactică. În cadrul școlii, o atenție sporită acordată calității proiectelor pe care le realizează cadrele didactice, o perspectivă mai avizată în ce privește selecția activităților care să aducă valoare adăugată pentru situațiile educative pe care le proiectăm pentru elevii noștri. Totodată oferă o îmbunătățirea a relației cu conducerea școlii, mai multe activități de colaborare între profesori din școală pentru schimb de experiențe didactice și idei, o relație profesori-elevi mai bună și o mai multă deschidere a școlii către parteneriate.

Proiectul „Learn about each other!”

În cadrul Școlii Gimnaziale “Caius Iacob” din Arad, unde profez, am participat la proiecte pe platforma eTwinning, alături de parteneri europeni. Experiența dobândită la participarea unor astfel de proiecte m-a încurajat să devin fondator împreună cu un partener din Turcia, în cadrul proiectului Learn about each other!, proiect care se găsește pe adresa <http://new-twinspace.etwinning.net/web/p96104>. Partenerii din acest proiect au fost din Polonia, Croația, România și Turcia. Au participat 6 profesori și 42 de elevi. Profesorii implicați au colaborat pe blog-ul proiectului și prin email, iar elevii pe chat, twitter.

Scopul acestui proiect a fost dezvoltarea interesului pentru limba engleză și pentru cunoașterea altor țări prin prezentarea frumuseților geografice și culturale de către elevii din fiecare țară care vor învăța despre ceilalți din străinătate. Domeniile implicate au fost: geografie, istorie, istoria culturii, informatică/TIC.

Obiectivele proiectului au fost: dezvoltarea unor competențe, abilități de comunicare în limba engleză, cunoașterea frumuseților culturale și geografice ale țărilor europene implicate în proiect, dezvoltarea unor competențe și abilități de utilizare a calculatorului și a unor aplicații TIC.

Acest proiect le-a oferit elevilor posibilitatea de a lucra în echipă, de a colabora între ei și cu partenerii din celelalte țări, de a-și căuta singuri informațiile, de a-și îmbunătăți comunicarea în limba engleză și de a utiliza calculatorul. Elevii și-au folosit creativitatea, cunoștințele de limba engleză, de geografie și chiar cunoștințele de cultură generală pentru participarea la acest proiect. Pașii pe care i-am urmărit în derularea proiectului au fost: stabilirea partenerilor, prezentarea informațiilor despre școală, orașul nostru, țara noastră, discuții pe baza informațiilor, a prezentărilor ppt, imaginilor primite de la parteneri cu referire

la țara lor, schimburi de opinii între elevi, conferință online, realizarea unui poster "România ghid turistic".

Pentru realizarea activităților acestui proiect, au fost utilizate: Chat, e-mail, Forum, MP3, MP4, alte aplicații (Powerpoint, video, fotografii, desene, voki, animoto), Twinspace, Videoconferințe. Toate produsele utilizării acestora sunt disponibile în Twinspace-ul proiectului: <http://newtwinspace.etwinning.net/web/p96104>.

În cadrul acestui proiect, elevii au prezentat frumusețile și relieful țării natale, obiceiuri, istoria țării prin prezentări power-point, imagini. Activitățile urmărite în cadrul proiectului au fost: Introducere Turkey, Introducere Romania, Introducere Poland, Introducere Croatia, Favourite activities. În cadrul activităților s-au prezentat materiale despre școala elevilor unde învață, despre orașul unde locuiesc, capitala țării, istoria pe scurt a fiecărei țări implicate în proiect, marcând evenimentele importante, bucătăria tradițională, locuri geografice, relieful fiecărei țări, personalități celebre din fiecare țară, sărbători importante. Toate aceste informații elevii le-au împărtășit între ei prin intermediul conexiunii la internet. La sfârșitul proiectului fiecare țară a pregătit un test și un certificat simbolic ca "România ghid turistic", ca să-l ofere elevilor parteneri. Implicarea elevilor a fost permanentă, propunând și punând în aplicare diferite sarcini de lucru în proiect.

Proiectul poate fi implementat și continuat în toată școala unde eu sunt încadrată, mai ales la clasele III-VIII pentru că conține obiective existente în curriculum și oferă elevilor posibilitatea de a-și îmbunătăți cunoștințele. Elevilor le-a plăcut foarte mult participarea la acest proiect, în primul rând că au făcut cunoștință cu alți copii din alte țări ceea ce i-a încântat foarte mult, au avut ocazia de a vedea cum arată alte școli din alte țări.

Participarea la acest proiect le-a permis elevilor de a participa la alt gen de activitate, diferit de cel tradițional, care le-a solicitat implicare, cercetare, investigare, colaborare între ei și comunicare într-o altă limbă. În urma derulării acestui proiect am constatat o îmbunătățire a relațiilor profesor- elev, elevi-elevi, cât și o creștere a procesului de învățare al elevilor, prin realizarea mai multor activități extrașcolare cu elevii cu rol colaborativ.

Deoarece proiectul a fost derulat în a doua parte a anului școlar 2012-2013, a fost înscris pentru obținerea Certificatului de Calitate pentru luna septembrie. În urma participării la proiectele educaționale prin parteneriate internaționale, am primit curaj și am aplicat ca inițiator de proiect la Proiectul "The journal of the season", care se va desfășura pe parcursul anului școlar 2013-2014, având parteneri din Polonia, Austria, Italia, Spania, Turcia, România, Franța, Slovacia și Cehia.

Participarea la acest tip de proiecte mi-a schimbat viziunea tradițională a învățământului românesc spre un învățământ modern contribuind la îmbunătățirea perspectivei pedagogice asupra procesului educațional, predarea devenind un demers educativ în cadrul căruia sunt mobilizate resursele clasei de elevi, aceasta fiind motivată permanent să parcurgă procesul instructiv. Proiectele eTwinning permit creșterea calității activităților de învățare desfășurate cu elevii, activitatea independentă desfășurată de elevi devine, astfel, concludentă. Învățarea prin descoperire asigură elevilor o dobândire conștientă a conținutului curricular, acesta fiind ușor de

reactualizat, o dată trecut prin filtrul propriu. Școala trebuie să încurajeze formarea unui spirit critic, a unor atitudini pozitive și a studiului individual, antrenând elevii în activități diverse și diversificate, pentru a-i face să renunțe la rolul pasiv. Toate aceste oportunități le oferă participarea cu elevii la proiectele educaționale de pe platforma eTwinning.

Bibliografie: [1] ISTRATE, O. et al. (2013) *Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale. Raport preliminar eTwinning RO12*. București: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. [2] CUCOȘ, C. (2000) *Educația, dimensiuni culturale și interculturale*. Iași: Polirom.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/abordarea-educatiei-prin-etwinning>)

Proiectele eTwinning - un cadru atractiv de învățare

De **Adriana Colda**

Sunt încântată de entuziasmul colegilor și de disponibilitatea acestora pentru integrarea proiectelor eTwinning în curriculum școlar, de cooperarea și colaborarea ce a asigurat un cadru armonios, în care copiii au creat nestingheriți o mulțime de lucruri minunate.

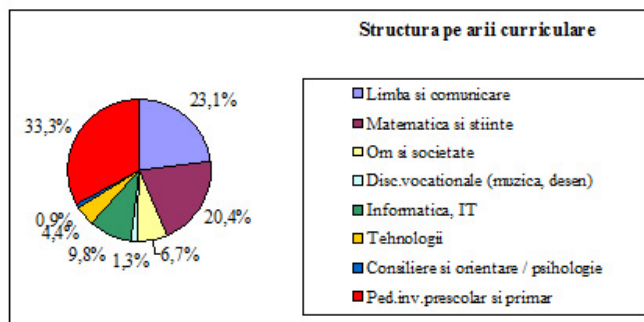
În implementarea proiectelor eTwinning desfășurate în acest an școlar am urmărit crearea unui cadru armonios în care elevii au devenit participanți la propria cunoștere. Toate activitățile desfășurate în cadrul proiectelor au dus la creșterea spiritului de inițiativă și imaginație a copilului, la dezvoltarea personalității copiilor și a abilităților de comunicare. Echipa de proiect formată din prof. Gabi Vancea- documentarist, prof. Simona Pantea- limba română, prof. Moruț Lia- limba engleză, prof. Lenuța Tomescu- bibliotecar, prof. Raluca Frese- educație fizică și prof. Adriana Colda- profesor pentru învățământul primar, a colaborat cu colegii lor din Europa, asigurând activități atractive, aplicative, utile, participative, creative și, nu în ultimul rând, distractive.

Proiectele desfășurate pe platforma etwinning oferă:

- instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul de învățare;
- un cadru atractiv de învățare pentru elevi și pentru profesori [1].

Din evaluările realizate de către o echipă de cercetare de la TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație, în colaborare cu cercetători de la Institutul de Științe ale Educației, s-a constatat o implicare activă în proiecte eTwinning a profesorilor din

diverse arii curriculare [2], după cum urmează:

Școala noastră a realizat câteva proiecte eTwinning, reușind să se înscrie cu succes printre instituțiile de învățământ europene orientate către un proces didactic deschis către nevoile și dorințele elevilor, aliniat practicilor europene, susținut de noile tehnologii.

În cadrul proiectului **“The World’s Teddy Bear Day’s”**, elevii au devenit deseori “micii actori de poveste” și și-au dezvoltat curajul de a acționa și reacționa, și-au dezvoltat libertatea de a gândi, de a descoperi soluții variate la aceeași problemă.

Povestea ursulețului Teddy a creat o mare bucurie în rândul elevilor, deoarece au lucrat pe grupe, au creat o poveste interesantă și și-au dezvoltat respectul pentru celălalt. Ei și-au exprimat propriile emoții atunci când i-au dat viață lui Teddy într-o nouă poveste, o etapă a învățării active, în care au îmbinat cunoștințele descoperite în cadrul proiectului cu propriile vise. Colaborarea în cadrul grupei și bucuria realizării sarcinii primite, povestea creată prin desen, le veți putea observa în prezentările următoare:

<http://smilebox.com/playBlog/4d7a51794e444d344d6a633d0d0a&blogview=true>

<http://smilebox.com/playBlog/4d7a51774d546b334d44513d0d0a&blogview=true>

Pe parcursul desfășurării proiectului **“British culture in our school”**, elevii au sărbătorit evenimente importante cum ar fi: Christmas, Halloween, Sf. Valentine, Sf. Patrick și au descoperit lucruri noi despre aceste sărbători de la partenerii de proiect, iar prin artă au transmis un mesaj “Împreună vom reuși să ne descoperim propria persoană și ne vom bucura unul de celălalt”.

Dansul de Crăciun “Magia Crăciunului”, a combinat mai multe povești cunoscute : prima fiind chiar povestea lor, bucuria revenirii Crăciunului și petrecerea alături de celălalt a unor momente pline de emoție; a doua - Albă ca Zăpada și Fetița cu chibriturile, povești ce au stârnit compasiune și lacrimi în rândul copiilor, dar și dorința de a citi în cadrul activităților școlare; a treia - Povestea piticilor pregătiți să ajute, să descopere lucruri noi, interesante, într-o manieră hazlie; a patra- Bradul de Crăciun - manifestarea bucuriei de a trăi și de a-l întâlni pe celălalt, respectându-l. Mai jos veți descoperi povestea trăită de copii în luna decembrie, momentul artistic realizat și pentru comunitatea noastră.

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=Mm1zscVtrnY

Prin toate activitățile proiectelor am încercat să formez și să cultiv gustul pentru lectură al elevilor. Varietatea de texte literare folosită în cadrul orelor a condus la dezvoltarea

vocabularului, a limbajului literar, a creativității, precum și la dezvoltarea cognitivă, emoțională și motivațională.

Proiectul **“Signs Around Us”** pornește de la ideea că fiecare loc public vizitat, fie el muzeu, restaurant, școală, parc sau stradă, este “populat” de semne, al căror rol este cel de a ne informa ce ne este permis să facem, ce nu trebuie să facem sau în ce direcție să mergem, semne pe care trebuie să învățăm, să le înțelegem încă de la o vârstă fragedă. Scopul acestui proiect este de a-i face pe copii conștienți de asemănările și deosebirile dintre semnele utilizate în diferite țări și de importanța lor în reglementarea comportamentului social.

Tema sa principală este educația pentru societate. Proiectul este unul transcurricular, el implicând discipline numeroase: discipline artistice, cetățenie, limbi străine, informatică/TIC, limbă și literatură, matematică, științe naturale, discipline pentru învățământ primar, sociologie.

În etapa finală a proiectului, ce se va desfășura în septembrie 2013, elevii își vor alege singuri grupa în care vor desfășura activitatea de învățare, după interesele proprii. Cele patru grupe vor fi : 1. “Lectura prin oraș”- reactualizarea cunoștințelor și întâlnirea la C.D.I. 2. Muzeograf — pentru o zi 3. Ursulețul Panda - cel mai activ sportiv 4. Constructorii

Motivați să parcurgă experiențele de învățare, într-un ritm propriu , elevii vor sintetiza cunoștințele descoperite, vor împărtăși celorlalți din experiența trăită și vor expune produsele muncii lor.

Prin proiectele eTwinning desfășurate până acum, am încercat a-l educa pe elev pentru a face față cerințelor viitorului, pentru a răspunde unor situații imprevizibile, urmărind amplificarea funcției educative a integrării în viața socială.

Termenul de curriculum integrat se referă la o anumită modalitate de predare, de organizare și planificare a instruirii care produce o interrelaționare a disciplinelor. Astfel, integrarea proiectelor eTwinning în curriculum vine în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare ale elevilor, ajută la crearea de conexiuni între cea ce învață elevii și experiențele lor prezente.

Activitățile proiectului “The World’s Teddy Bear Day’s” au primit Certificatul național de calitate și proiectul “Signs around us” a fost desemnat Proiectul lunii septembrie 2012. Iar, beneficiile proiectelor etwinning- motivația intrinsecă și bucuria de a veni la școală - e mult, e puțin? E un nou început pentru activitățile ce vor veni.

Bibliografie: [1] www.etwinning.ro [2] ISTRATE, O. et al. (2013) *Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internationale. Raport preliminar eTwinning RO12*. București, TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. Online: http://www.etwinning.ro/eTw_RO12_raport_preliminar.pdf

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/proiectele-etwinning-un-cadru-atractiv-de-invatare>)

Proiectul eTwinning – poartă deschisă spre cunoaștere

De **Emilia Bidica**

eTwinning-ul sau înfrățirea instituțională înseamnă că școala ta își construiește o legătură aparte cu o școală din altă țară, relație ce va stimula dezvoltarea și procesul educațional din ambele școli. Cel mai bun mod de a înnoda o astfel de relație este să utilizezi TIC și aplicațiile "comune" ale acestora (precum poșta electronică sau programele de chat). Ideea este ca cele două școli să colaboreze, să împărtășească idei și experiențe și să învețe una de la cealaltă, în paralel cu dezvoltarea competențelor digitale și de colaborare. Articolul constituie o reflecție pe marginea experienței proprii în desfășurarea de proiecte eTwinning.

Înfrățirea instituțională dintre școli funcționează atunci când ea aduce beneficii ambelor părți și funcționează cel mai bine atunci când vizează procesul educațional, iar partenerii au aspirații comune în acest sens. Proiectele eTwinning care folosesc TIC pot varia de la dezvoltarea în comun a unor bloguri ale școlilor implicate la crearea de clase virtuale sau forumuri dedicate pentru anumite materii școlare. Totul este să vrei să demarezi aceste activități, să fii consecvent, serios și deschis noului.

La începutul anului 2012 am întâlnit pentru prima dată comunitatea eTwinning – cu emoția școlarului aflat pentru prima oară în fața extemporalului de care depinde promovarea lui în lumea virtuală. Am avut surpriza să întâlnesc aici o mulțime de persoane deschise, comunicative, fără bariere lingvistice. Toate aceste persoane aveau un singur scop: promovarea valorilor europene, promovarea competențelor secolului XXI – autocunoaștere, comunicare, responsabilitate și capacitate de adaptare, creativitate, informare și abilități media. Acesată minunată comunitate m-a învățat că elevul modern are nevoie și de altceva decât de caiete și de manuale: mintea lui scormonește pentru a găsi calea comunicării, a metodelor și strategiilor optime pentru desfășurarea actului creator, a punții de legătură între științific și fantastic, între real și imaginar, între mediul natural și mediul virtual, între România și Polonia, Italia, Turcia, Spania, Portugalia sau Olanda.

În Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” din Năsăud am desfășurat peste 12 proiecte de colaborare internațională, împreună cu parteneri din Polonia, Italia, Olanda, Bulgaria sau Turcia. Scopul principal al colaborării noastre în cadrul acestor proiecte a fost introducerea dimensiunii europene și promovarea multiculturalismului, iar obiectivele generale au vizat: îmbunătățirea calității învățământului prin realizarea unor schimburi de experiență și bune practici cu profesori și elevi din instituții similare din străinătate, formarea și dezvoltarea unui spirit de respect față de valorile europene prin încurajarea toleranței și a dialogului intercultural, implicarea activă

a partenerilor sociali la viața școlară prin stabilirea unor relații de parteneriat cu părinții elevilor și cu comunitatea locală. *Nos anis partout, Journey of friendship, Why Visit Our Country, Welcome to my town* sau *World in 100 years* sunt doar câteva dintre proiectele desfășurate.

Antrenarea elevilor noștri la activități de anvergură internațională a dus la înțelegerea existenței și valorizare, oferindu-le șanse de afirmare la nivel european. Creșterea prestigiului școlii a venit ca o consecință, imaginea acesteia fiind promovată atât la nivel național, cât și internațional, îmbunătățindu-se astfel, pe de-o parte, relațiile cu organismele instituționale și cu autoritățile publice locale, pe de alta parte atrăgând atenția comunității locale asupra unor rezultate meritorii obținute de elevii noștri.

Tehnologia informațională a fost utilizată în toate etapele derulării proiectelor, elevii au folosit computerul pentru a stoca, organiza, procesa, prezenta și comunica informații referitoare la stadiul realizării temelor comune stabilite. Camera foto digitală, videoproiectorul, aparatul de filmat, CD-player-ul, au devenit mijloace folosite cu lejeritate și în mod frecvent, elevii fiind încurajați să își dezvolte abilități legate de modul de exploatare a noilor descoperiri.

Tematica generoasă a proiectelor a dus la realizarea unor produse finale de calitate, având o aplicabilitate internațională, fiind capabile să suscite interesele educaționale ale elevilor, dezvoltându-le inițiativa și creând premisele formării unei personalități lipsite de complexe sociale, cu o atitudine de respect față de valorile europene.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/proiectul-etwinning-poarta-deschisa-spre-cunoastere>)

Identitate și interculturalitate în schimburile pedagogice în Europa (Comenius). Un curs care a început înainte de a începe și care a continuat după ce s-a încheiat

De **Marilena Pavelescu**

Un curs Comenius încorporează întotdeauna o dimensiune interculturală. Seminarul „Identitate și interculturalitate în schimburile pedagogice din Europa”, organizat de societatea

Tree Europe la Saint Jean de Monts, abordează sistematic, inclusiv prin studii de caz, concepte specifice precum: identitate personală/de grup/regională, șoc cultural, multiculturalism, stereotipii și prejudecăți, minorități etnice, identitatea europeană etc. Punctul forte al cursului a constat în faptul că s-a făcut permanent apel la experiența de viață a cursanților, expunerile teoretice au fost dublate de analize, discuții, sinteze originale sub forma unor poeme sau decupaje. Lucrul în grup sau în pereche a contribuit la conturarea unei identități de grup surprinzător de bine sudată, căreia diferențele/ specificul de natură etnică și personală i-au adus pete de culoare de un mare farmec. Aș putea spune că de la acest curs am învățat cu adevărat ce înseamnă învățarea experiențială.

În reprezentarea comună, un curs începe în momentul în care cursanți și formatori se află față în față. Ei, bine, la acest curs, lucrurile au stat altfel. Înainte de a né fi „predat”, concepte precum elemente identitare, șoc cultural, blocaje de comunicare au făcut obiectul unei tratări empirice din momentul completării unor rubrici din Formularul de candidatură și de-a lungul drumului până-n Saint Jean de Monts, localitatea unde s-a desfășurat cursul organizat de Asociația Tree-Europe France.

Dacă numele cursului, *Identitate și interculturalitate în schimburile pedagogice în Europa* este elocvent, o cercetare sumară a descrierii acestuia te convinge că între fond (tematică) și formă (organizare) este o consonanță deplină. Când afli că despre interculturalitate îți va vorbi o echipă alcătuită din formatori care vin din spații culturale diferite, te gândești imediat că teoria va avea acoperire. Desigur, rămân întrebarea: formează cu adevărat o echipă, o identitate de grup? Răspunsul aveam să-l aflăm din primele zile, când am simțit că această echipă de formatori alcătuită dintr-un francez — Vrignon Eric, profesor de istorie — geografie, o belgiancă, Mme Bourgeois Berenice, -Belgia, (științe naturale) și o scoțiancă, Mme Corinne Anderson — profesor de franceză/germană -Scoția a reușit să arate că dialogul între culturi este nu doar posibil, ci și creator de noi dimensiuni. Caracterul eterogen (și totuși unitar) al echipei a reprezentat o asigurare că temele vehiculate: interculturalitate, cetățenie activă, cetățenie și dimensiune europeană, schimburi pedagogice vor fi cu mult mai mult decât simple discursuri.

Prima zi a avut ca temă conceptul de identitate personală. Am regăsit, teoretizate sub forma unor noțiuni, interogațiile referitoare la identitatea personală, în fața cărora m-a pus completarea Formularului de candidatură: experiențele mele, potențialități, evenimente importante din evoluția personală, motivații, puncte tari/slabe etc. Dacă Formularul mi-a așezat în față o oglindă, încă din prima zi a cursului m-am trezit în fața a 13 oglinzi, adică 26 de ochi! În fiecare căutam să văd cum sunt privită, atât ca reprezentant al unui grup (al românilor), cât și ca individ. Am avut șansa să întâlnesc niște oglinzi clare, luminoase și credibile. Acestea au fost colegii mei, pe care i-am considerat, de la sfârșitul primei zile, candidați la prietenie. Ei sunt cei care au remodelat pentru mine harta Europei, căci acum reprezentările au chipul lor: conturul Bulgariei se acoperă cu numele Vyarei, cel al Greciei cu numele celor două colege, Spania are ca fundal imaginea Marianei, Polonia este asociată cu Pauline, Italia are părul blond ca al Rossanei, iar Franța are breton precum Anne.

Metafora oglinzii aveam să o regăsesc în cadrul cursului, în cea

de-a treia zi, când una dintre teme, referitoare la identitatea Franței purta titlul *Oglindă, oglinjoară, spune-mi care-i cea mai frumoasă din țară?*

O altă temă noțiune, trăită înainte de a fi predată a fost cea despre Șocul cultural. Acesta a început mai întâi la nivel lingvistic, odată cu intrarea în Ungaria, apoi în Austria și Germania. Indicatoarele cu nume de localități care mi se păreau imposibil de pronunțat și vânzătorii care nu cunoșteau nicio altă limbă în afara germanei și a maghiarei au declanșat reacții de stres pe care a trebuit să învăț să le gestionez. Aparent lipsită de semnificație, existență a două ceasuri care indicau ore diferite, cel din autocar și cel al telefonului meu, a generat o ușoară anxietate. Primul indica ora României, al doilea trecuse deja într-un alt spațiu cultural. Aveam să mă reîntâlnesc la curs cu tema Timpului, modul de abordare a lui constituind element identitar pentru un grup/o națiune.

A vorbi, la modul teoretic, despre dialog între culturi nu este același lucru cu a interacționa direct, pe viu, cu alte culturi. Limbajul verbal este forma superioară a comunicării, dar nu unica. Cursul a arătat în ce măsură diversele forme de comunicare (nonverbale, gestuale, prin alte coduri) contribuie la formarea și definirea identității. Niciuna dintre temele cursului nu a fost prezentată doar expozitiv. De fiecare dată, am fost puși în situații concrete de viață, am construit scenarii, poeme, né-am amuzat identificând la colegii noștri stereotipii legate de identitatea lor națională, né-am asumat diverse roluri, pentru a privi din diverse perspective, am analizat, am lucrat în grup și în pereche. Vizitele culturale: L' Ecomusee Vendee, Noirmoutier și Saint Gilles au reprezentat o altă formă de cunoaștere și de fixare a unor concepte precum: identitate colectivă/regională. Despre conceptul de minoritate culturală poți discuta mult, dar de înțeles îl înțelegi cel mai bine când tu însuși experimentezi statutul de persoană minoritară.

Fiecare individ poartă cu sine, pe lângă propriile complexe, și pe cele ale poporului căruia îi aparține. M-am identificat și eu cu angoasele unei națiuni care abia se nășteă când Franța construia catedrala Notre -Dame. Nu mi-a fost niciodată rușine că sunt româncă: așa m-am născut, este un dat. Dar, aflată în a doua zi a cursului într-o vizită culturală la Noirmoutier (o insulă unită cu restul regiunii Vendée printr-o șosea impecabilă, lungă de 4,5 Km) nu m-am putut opri să mă întreb: De ce aici o șosea care este zilnic acoperită complet de ape sărate ale mării poate să arate atât de bine, iar Acasă, șosele abia finalizate sunt pline de gropi?

Din fericire, a doua zi după vizita culturală de la Noirmoutier, aveam să depășesc acest sentiment de inferioritate, când rostind nume precum Eliade, Ionescu, Brîncuși, mi-am dat seama că toate persoanele de la curs știau că aceștia sunt de origine română. Am fost fericită să redescopăr dimensiunea europeană a culturii române.

Explicațiile primite despre eTwinning (una dintre teme a tratat rolul tehnologiei informației în realizarea schimburilor pedagogice) mi-au mai îndepărtat, de asemenea, din complexe: eram mult mai bine informată decât colegele mele din alte țări. Și, cu toate acestea, teama de a vorbi/scrie într-o limbă străină mă determinase să nu inițiez nici un proiect!

Din multe puncte de vedere, acest curs a fost cu adevărat unul de formare — de inițiere. Orice călătorie este una inițiativă, veți

spune. Prin extensie, putem afirma că orice curs Comenius, deoarece se desfășoară într-o altă țară, va reprezenta un pas în devenirea călătorului. Prin tematică și prin felul în care s-a desfășurat, prin oamenii care i-au dat viață (cursanți și formatori) acest curs a fost cu totul special. Conceptele vehiculate au reușit să se impregneze pentru noi toți cu sens. Achiziționarea lor în cadrul grupelor de lucru, faptul că am putut să solicităm sprijin colegilor (mai buni cunoscători ai limbii franceze) fără a mă simți jenată, a însemnat pentru mine, ca individ, o mare realizare: dispariția unor complexe, o treaptă urcată în creșterea stimei de sine. Acesta este talantul primit. Sunt datoare să-l înmulțesc, așa cum ne sfătuiește Învățătorul în pilda Sa.

Nu am orgoliul că voi înălța catedrale, dar am încrederea că voi pune și eu, prin toate activitățile pe care mi le-am propus și care mi-au fost inspirate de acest curs, cărămizi la construirea unor identități personale echilibrate și armonioase, pregătite să facă din Europa un spațiu multicultural cu o identitate proprie.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/identitate-si-interculturalitate-in-schimburile-pedagogice-in-europa>)

"Cercetător în devenire": metoda investigației științifice pentru predarea științelor și matematicii în Europa

De **Dan Sovan**

Pentru o însușire adecvată și de durată de către elevii de gimnaziu a noțiunilor specifice științelor, la Școala Gimnazială Numărul 1 Moisei/Maramureș, la disciplina biologie, în cadrul proiectului "Cercetător în devenire", am utilizat ca strategii de predare-învățare-evaluare o diversitate de metode și procedee didactice printre care și cea a investigației științifice, cu referire, în special, la metoda problematizării, a învățării prin descoperire și a experimentului. Articolul descrie, pe scurt, folosirea metodelor interactive și interdisciplinare la disciplina Biologie, cu scopul formării de competente necesare elevilor din școala secolului XXI.

În acest sens, la clasele a V-a, unde elevii învață despre plante, am inițiat cu aceștia o serie de experimente simple și accesibile, cu diferite semințe de plante, referitoare la condițiile necesare germinării și dezvoltării plantelor.

Astfel, prin observații directe și sistematice, ei au descoperit influența factorilor de mediu: umiditate, temperatură, lumină, tip de sol, componente minerale și aer, pentru ca semințele să germineze și ca plantele să se dezvolte, vizualizând astfel strânsa interdependență plante - mediu de viață. Au semănat semințe de diferite plante în paharele de plastic cu pământ de grădină, în pahare cu nisip și în pahare cu pietriș. Unele din semințele plantate au fost udate periodic, în schimb altele nu. Am asociat la acești factori de germinare și dezvoltare lumină — în sensul că unele semințe plantate au fost expuse la lumină, iar altele ținute într-o cutie, la întuneric. Experimentele desfășurându-se într-o perioadă de iarnă, a fost posibil ca unele semințe semănate să fie ținute la temperaturi negative, iar altele la temperatura camerei.

Experimentele s-au desfășurat de-a lungul semestrului I, perioadă în care elevii au avut ca sarcină de lucru să mențină acești factori de mediu, să țină sub observație germinarea și dezvoltarea plantelor și să noteze săptămânal modificările survenite. Astfel, ei au fost în măsură să redescopere prin aceste experimente simple necesitatea unor condiții optime de mediu cum ar fi: tipul de sol, temperatură, lumină, umiditate pentru ca semințele să germineze și plantulele să se dezvolte.

Prin prisma cunoștințelor anterioare, asimilate în clasele I-IV, le-am cerut elevilor să dezbată dacă plantele sunt în măsură de a se mișca și de a simți. Întrucât reactivitatea plantelor la acțiunea factorilor de mediu este mai lentă, modificările de răspuns ale acestora sunt mai greu de sesizat în mod normal, de

către elevi.

Pentru vizualizarea mișcării la nivel celular, am făcut un preparat de celule din mugurele germinal al bulbului de ceapă, pe care l-am colorat cu albastru de metilen. Privind la microscopul optic, elevii au vizualizat mișcarea curenților citoplasmatici și unele componente celulare cum ar fi membrana celulară și nucleul celular, vacuolele, citoplasma.

De asemenea, am pus elevilor problema următoare: ce s-ar întâmpla dacă în loc să ținem ghivecele cu plante în poziția fiească verticală, le-am așeza pe acestea în poziția orizontală. Răspunsul lor că rădăcina și tulpina plantelor vor rămâne în această poziție m-a determinat să-i pun să experimenteze și să noteze modificările ce le vor observa la unele din plantulele germinate și puse în poziția orizontală. După o perioadă de o lună de zile, elevii au observat curbarea tulpinei și creșterea ei verticală în sus și, de asemenea, curbarea rădăcinii și creșterea acesteia în jos. Astfel, prin acest experiment simplu, elevii au mai evidențiat acțiunea unui factor de mediu, forța de atracție a pământului și răspunsul plantelor prin mișcarea de orientare pozitivă a tulpinei vertical în sus (geotropism pozitiv) și mișcarea de orientare negativă a rădăcinii vertical în jos (geotropismul negativ).

În plus, elevii au mai observat că plantele puse în geam își dezvoltă mai mult frunzele spre partea de unde vine lumina și că florile au o mișcare de orientare tot spre sursa de lumină, vizualizând astfel fototropismul pozitiv al plantelor și concluzionând că pentru o dezvoltare armonioasă, acestea trebuie răsucite la două săptămâni.

Foarte apreciate de elevi au fost experimentele de investigație virtuale din cadrul lecțiilor de pe platforma AeL, pe care le-am parcurs cu elevii claselor a V-a și a VI-a care studiază alcătuirea și viața diferitelor grupe de plante și animale, de la cele mai simple până la cele mai evoluate. Elevii au putut descoperi structura plantelor și animalelor și au putut face experimente virtuale prin care au testat sensibilitatea și reactivitatea acestora la factorii mediului de viață, vizualizând, sub formă de jocuri și teste interactive, strânsă legătură structură-funcție- sensibilitate- factori de mediu de viață.

Nu în ultimul rând, prin prezentările ppt de la sfârșit de capitol a diferitelor grupe de plante și animale, sub formă sistematizată, elevii au putut să descopere care sunt asemănările ce fac ca aceste plante și animale să se încadreze în respectiva grupă

taxonomică și deosebiri ce le individualizează ca specie, relevând în același timp frumusețea și diversitate lumii vegetale și animale. Receptarea pasivă a informațiilor din prezentările ppt face ca eficiența însușirii și asimilării cunoștințelor să fie mai scăzută, iar dacă reușim să îi determinăm ca ei înșiși, lucrând în echipe, să realizeze aceste prezentări pe care să le adauge la portofoliul lor și să își prezinte produsul activității, atunci se vor angaja cu entuziasm în aceste proiecte ce necesită o muncă de investigație pentru descoperirea de informații și de sistematizare, iar rezultatele activității de investigare vor fi urmărite cu un viu interes de comunitatea clasei de elevi.

Beneficiind de avantajul de a preda și desenul pentru completarea normei de catedra, am cerut elevilor să găsească trăsăturile esențiale ale plantelor, pe care aceștia au reușit mai apoi să le transpună stilizate în diferite creații plastice.

Proiectul național „Cercetător în devenire” mi-a oferit posibilitatea de a îmbina armonios diferite procedee și metode didactice în vederea formării la elevi de competențe precum: a învăța să înveți, a utiliza TIC, a căuta și sistematiza informațiile, a căuta soluțiile optime în vederea aplicării cu succes a cunoștințelor teoretice, de a lucra în echipă și de a comunica eficient.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/cercetator-in-devenire-metoda-investigatiei-stiintifice>)

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice